

Gör en insats MOT ASBEST!



Det är skyddsombudet som kan stoppa arbetet vid risk för arbetsskador!

Vill du veta mera,
kontakta Arbetsmiljöverket för upplysningar om arbetsmiljöreglerna;

Distriktet i Falun (Dalarnas och Gävleborgs län) Leif Eriksson, Lars Lindqvist,
tel.vx 023-457 00

Distriktet i Göteborg (Västra Götalands och Hallands län) Karin Moen, Anders Foss,
tel.vx 031-743 72 00

Distriktet i Härnösand (Västernorrlands och Jämtlands län) Agneta Axelsson, Britt Eriksson, tel.vx 0611-885 00

Distriktet i Linköping (Östergötlands och Södermanlands län) Bengt Johansson,
tel.vx 013-37 08 00

Distriktet i Luleå (Norrbottens län)
Maud Granström, tel.vx 0920-24 22 60

Distriktet i Malmö (Skåne län)
Jörgen Malmros, Kerstin Bjerkenlöv,
040-38 62 00

Distriktet i Stockholm (Stockholms, Uppsala och Gotlands län) Lars Nordström, Håkan Angeldahl, 08-475 01 00

Distriktet i Umeå (Västerbottens län)
Sture Hansson, tel.vx 090-17 07 00

Distriktet i Växjö (Kronobergs, Blekinge, Jönköpings och Kalmar län) Marianne Rydin, Bodil Grahn, 0470-74 80 00

Distriktet i Örebro (Örebro, Värmlands och Västmanlands län) Jan Jansson, Birgitta Linder,
tel.vx 019-21 95 00

Arbetsmiljöverkets huvudkontor i Solna
Gabriela Balodis, sakkunnig, central tillsyn,
tel.vx 730 90 00.

Risker i byggbranschen efter 1976

Trots att användning av asbest är förbjuden - den farligaste sorten sedan 1976, följt av ett totalförbud 1982 - så är befintlig asbest fortfarande en allvarlig hälsorisk framförallt för många yrkesgrupper inom byggbranschen.

I byggnader uppförda före 1977 finns det asbest!

Den tidigare användningen inom byggbranschen bidrar fortfarande till sjukdomar och utgör en hälsorisk vid ombyggnads-, reparations- och rivningsarbete.

Livsfara för elektriker!

Elektriker, Rörmontörer, byggnadssnickare, golvläggare, värmetekniker, inredare och städpersonal är exempel på yrkesgrupper som också kan bli utsatta för skadligt asbestdamm.

Det är viktigt med inventering av förekomsten av asbest och asbesthaltigt material. I många fall kan identifiering av asbest och asbesthaltigt material utföras genom besiktning. Vid osäkerhet om materialet innehåller asbest är det lämpligt att skicka materialprover till laboratorier med specialkompetens för analys.

Användningsområden för olika asbesttyper

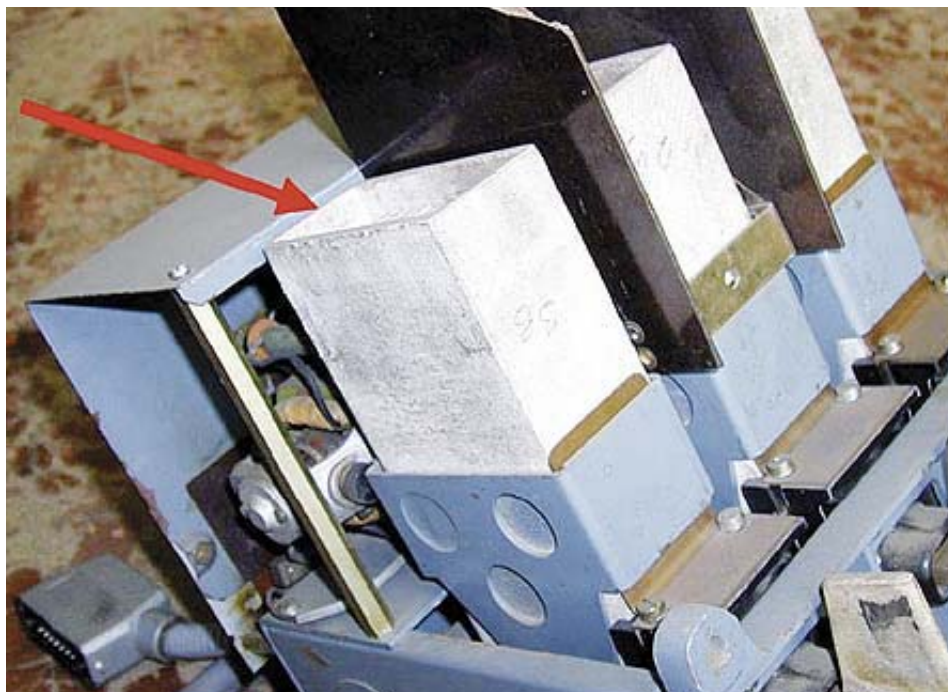
Krysotil

Krysotil är den asbestsort som vanligen användes inom asbestcementindustrin, som tillverkade produkter med 5-20 viktprocent asbest. Krysotil användes i friktions-element (30-80 % asbest) och packningar (40-75 % asbest). Långa krysotilfibrer har använts för asbestväv med 80-100 viktprocent krysotil.

Vid tillverkning av olika golvbeläggningsmaterial har stora mängder kortfibrig krysotil använts som fyllnads- och armeringsmaterial, liksom i många färg-, tak-, beklädnads- och plastprodukter.

Krokidolit

Krokidolit användes huvudsakligen till filter, packningar, isoleringar m.m. när det krävdes syrabeständighet. Krokidoliten kan



Asbest i en brytare...

Sågning, slipning, borring...

Material, där asbest förekommer bunden, dammar normalt inte nämnvärt.

Vid sågning, slipning eller borring och liknande ingrepp kan dock fibrerna frigöras och betydande fiberhalter bildas.

Asbestdamm kan förekomma i samband med demontering av asbesthaltiga friktions-element samt vid brytning och beredning av asbesthaltigt mineral.

- ▶ även förekomma i andra produkter, bl.a i mindre omfattning i asbestcementprodukter.

Amosit

Amosit användes huvudsakligen som isolering i blandning med basisk magnesiumkarbonat (magnesia alba). Blandningen användes till isolering av rör, ångpannor m.m.

Antofyllitasbest

Antofyllitasbest, som är beständig mot syra och lut, användes som fyllnads- och armeringsmaterial i produkter som skulle vara alkali- eller syrabeständiga, t.ex. vissa plastprodukter, asbestpapp samt cement- och isoleringsmassor.

Tremolitasbes

Tremolitasbest och aktinolitasbest kan förekomma som föroreningar i andra viktiga industrimineral. Exempel på sådana är talk och dolomit.

Asbest totalförbjöds 1982

Trots att användning av asbest är förbjuden - den farligaste sorten sedan 1976, följt av ett totalförbud 1982 - är asbest fortfarande en allvarlig hälsorisk inom byggbranschen.

Asbestlarm på 70-talet ledde till förbud mot asbest 1976. Lungsäckscancer är obotlig och leder till döden inom några månader. Rörmokare och isolerare var några yrken som drabbades av asbestos asbestdammlunga och lungcancer samt mesoteliom, en annan tumörsjukdom.

1975 skärps reglerna för användning av asbest, senare upptäcks en rad dödsfall av mesoteliomtumörer. Det får stor uppmärksamhet.

Arbetskyddsstyrelsen föreskriver förbud, till sist mot all användning av asbestprodukter. Nu gäller EU-gemensamma regler i föreskrifterna om asbest, AFS 2006:1. Produkter med asbest regleras av Kemikalieinspektionens regler.

Hämta blanketter från www.av.se

Kompletterande anmälan - gäller äldre tillstånd före den 15 april 2006. En blankett är för kompletterande anmäl av rivning. Den gäller de företag som redan har tillstånd enligt de äldre reglerna asbest AFS 1996:13

Ansökan om tillstånd för rivning av asbest eller asbesthaltigt material, enligt AFS 2006:1.

Ansökan om tillstånd för bearbetning eller behandling av asbest eller asbesthaltigt material, enligt AFS 2006:1

Anmälan om rivning av asbest eller asbesthaltigt material, enligt AFS 2006:1. Gäller nya tillstånd f o m den 15 april 2006.

Publikationer från Arbetsmiljöverket

- Europaparlamentet och rådets direktiv 2003/18/EG.
- Asbest vid byggnation (Eu-faktablad) Dr. B Brückners European Campaign Asbestos 2006. Dr. B Brückner EU-campaign översatt till svenska.
- Checklista asbest
- Kort sifferfakta; asbest



Kolla ASBEST

Hänvisning till Arbetsmiljöverkets AFS 2006:01. Viktiga frågor för säker hantering av asbest.

Organisatoriska frågor

Hur informerar Du medarbetarna om de nya asbestföreskrifterna? 19, 36 §§

Hur kontrollerar Du att saneringarna utförs i enlighet med gällande regler? 36 §

Planering av rivningar

Vilken utbildning har arbetsledare om asbest, utbildningsintyg? 36 §

Används checklista för planering av sanering? 22 §

Sker provtagningar och hur dokumenteras dessa? 37 §

Upprättas kompletterande arbetsinstruktioner, objektanpassade? 38 §

Genomförs okulär kontroll på platsen efter avslutad rivning? 48 §

Utrustning för rivning eller bearbetning av asbest

Används egna maskiner för saneringens genomförande? 27 §

Hur saneras dessa från asbesthaltigt damm? 31 §

Var sker reparation/service på maskinerna? 12 §

Avfallshanteringen

Hur transporteras avfallet från saneringsobjektet till slutlig förvaring? 4 §

Var deponerar ni asbestavfallet? 5 §

Hur sker förpackningen av asbestavfallet? 33 §

Personlig skyddsutrustning

Används helmask med tryckluftmatning? 29 §

Används fläktassisterad helmask? 29 §

Är maskerna anpassade till respektive person? 46 §

Hur förvaras/underhålls skyddsmasken? 29 §

Vilken typ av skyddskläder används korttids/tvättbar overall utan fickor etc? 30 §

Hur omhändertas använda skyddskläder? 30 §

Personlig hygien

Används handdukar, savetter, tvättmedel etc? 29 §

Hur anordnar ni tvätt vid saneringsområdet? 47 §

Hur anordnas dusch ute på objektet? 47 §

Övriga frågor

Kan ni uppvisa intyg över genomförda medicinska kontroller? 49 §

Har några allvarliga olyckor inträffat? 43 §

Lånar Ni in personal som skall utföra asbestrivning? 7 §

Hur hanteras deras intyg för utbildning och medicinsk kontroll? 18 §

Vilka dokument har saneringspersonalen med sig ut till saneringsobjektet? 18 §

VILL DU VETA MERA OM ASBEST!

Kontakta din fackavdelning, ditt skyddsombud på företaget, eller Arbetsmiljöverket.

Men vägra jobba i en miljö med risk för asbest!

www.av.se/teman/asbest